

8. SINIF 1. ÜNİTE KAZA VE KADER

(Sorular çeşitli kitap, dergi ve Din Kültürü öğretmenlerin internette yayınladıkları sorulardan düzenlenmiştir.)

1- İnsana düşen gayret etmek, sebeplere sarılmak, çalışmak ve araştırmaktır. Sonucu takdir edecek olan Allah'tır. İnsan, Allah'ın kendisine akıl ve hür irade verdiğini unutmamalı, karşılaştığı olumsuzlukları alınyazısı ve talih diyerek kadere yüklememelidir.

Yukarıdaki paragrafta anlatılmak istenen ana fikir aşağıdaki seçeneklerden hangisinde tam olarak verilmiştir?

- A-) Dua etmenin faydaları B-) Kaderi doğru anlamak
C-) Çalışmanın önemi D-) Araştırmaya teşvik

2- Akıl ve irade sahibi olan insan; düşünce, söz ve davranışlarında özgür bir varlıktır. İnsan, bu özgür irade ve akıl sayesinde iyiyi kötüyeye, doğruyu yanlışla tercih eder. İnsan yaratılış bakımından diğer varlıklardan farklıdır. Özgür iradesiyle seçim yapabilen insan, bundan dolayı işlediklerinden sorumlu tutulmuştur.

Yukarıdaki paragraftan hareketle aşağıdakilerden hangisini söylemek yanlış olur?

- A-) Varlıklar içinde yalnız insan seçme özgürlüğüne sahiptir
B-) Akıl ve irade, iyiyi kötüden ayırmak için tek başına yeterlidir
C-) Akıllı olmayanın dini sorumluluğu da yoktur
D-) Akıl sahibi olmak tercihlerimizden sorumlu olmayı gerektirir

3- Dinimizdeki kader inancının yanlış anlaşılmasından dolayı; tarihin belli dönemlerinde bazı toplumlarda yoğun bir kadercilik anlayışı hâkim olmuştur. Halkımızın günlük yaşamında kullandığı deyimler, bu gerçeği açıkça ortaya koymaktadır. Aşağıdakilerden hangisi bu deyimlerden biri değildir?

- A) Kader arkadaşı B) Kader mahkûmu
C) Kader kurbanı D) Kadere inanıyorum

4- İnsanın kaderiyle ilgisi hangisi yanlış bir ifadedir?

- A) İnsan fiillerini kendi özgür iradesiyle işler.
B) İnsan seçiminde özgür, yaptıklarından sorumludur.
C) Allah insanın fiillerini önceden belirlemiştir.
D) İnsan cüz'î (sınırlı) bir iradeye sahiptir.

5- İnsanın özgür olması aşağıdakilerden hangisini beraberinde getirir?

- A) Akıl B) Sorumluluk C) Sağlık D) Zenginlik

Hatice: Başımıza bir kötülük geldiği zaman sabrederim

Hanım: Sıkıntılardan Allah'a sığınırım

Fatma: Sıkıntılı bir anımda isyan ederim

Ayşe: Allah'tan hayırlısını isterim

6- Yukarıda bazı öğrencilerin "Her hayırda bir şerr, her şerde bir hayır vardır" sözüne uygun olarak görüşlerine yer verilmiştir. Hangi öğrencinin görüşü doğru olarak kabul edilemez?

- A) Hatice B) Hanım C) Ayşe D) Fatma

Burcu: Bütün davranışlarımdan sorumluyum.

Büşra: Cüz'î irademi kullanarak seçimler yapabilirim.

Tuğba: İradem dışındaki davranışlarımdan sorumlu değilim

Havva: Özgür olduğum davranışlarımdan sorumluyum

7- Yukarıda bazı öğrencilere ait görüşlere yer verilmiştir. Hangi öğrencinin görüşü doğru olarak kabul edilemez?

- A) Büşra B) Burcu C) Havva D) Tuğba

8- "Kim doğru ve yararlı iş yaparsa, kendi iyiliği için yapmış olur. Kim de kötülük işlerse, kendi zararına işlemiş olur..." (41/Fussilet suresi, 46)

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen ayetle çelişmektedir?

- A) Bizim yaptığımız kötülüklerin cezasını başkaları da çeker
B) İnsan iyiyi seçer, iyilik yaparsa iyiyi kazanır
C) İnsan kötüyü seçer, kötülük yaparsa kötüyü görür
D) İnsan ne için çalışır, çaba gösterirse onu elde eder

9- "Yüce Allah insanı yaratarak, şeklini şemalini belirlemiş arkasından; insanoğluna kendi iradesinden sınırlı bir irade vermiştir. İnsanı iyi yaşamaya ve kendisine kul olmaya elverişli bir özellikte yaratarak dünyada kendi vekili seçmiş, halifesi saymıştır. İnsanı bazı konularda serbest bırakarak, onu yapacağı tercihlerden ötürü sorumlu tutmuştur. Geriye düşünen, alet yapabilen, iyi ya da kötüye karar verebilen insanın yaptığı tercihlerden doğacak sorumluluğu kalmıştır. Hesap günü bu sorumluluğun hesabını verecektir."

Bu metne göre aşağıda verilen cümlelerden hangisi insanın sorumlu tutulmasının nedeni olamaz?

- a) Alet yapabildiği, düşünebildiği için insanlar sorumludurlar.
b) Kaderleri yazılı olduğu için insanlar sorumludurlar.
c) Akıllı ve iradeleri oldukları için insanlar sorumludurlar.
d) Tercih yapma imkânları olduğu için insanlar sorumludurlar.

10- Aşağıdakilerden hangisi "Kader" konusunda İslamiyet'in anlayışının yanlış yorumlandığı anlamına gelir?

- A) Kader ölçü, belirleme anlamına gelir
B) İnsanın kaderi tamamen kendi elindedir
C) Evrendeki her şey kader/ölçü ile yaratılmıştır
D) Kader Allah'ın varlıklara bir düzen vermesidir.

11- Allah insanı aşağıdaki sahip olduğu özelliklerin hangisinden dolayı hesaba tabi tutar.

- A- Konuşan bir varlık olması B- Toprakta yaratılmış olması
C- İrade sahibi olması D- Güzel surette yaratılması

12- Aşağıdakilerden hangisi kendi irademiz doğrultusunda değiştirebileceğimiz şeylerden biridir?

- A- Doğum vaktimiz B- Milliyetimiz
C- Davranışlarımız D- Ölüm vaktimiz

13- İslâm Dininde dinî sorumluluğun ön şartı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgi B) Akıl C) Ahlâk D) Sevgi

1- Akıl insanı diğer canlılardan farklı kılar

2- Özgürce seçimlerinden dolayı insan sorumlu olmaz

3- Yaptıklarından dünyada ve ahirette sorumludur

14- İnsan ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

- A) Sadece 1 C) 1 ve 3 B) 1 ve 2 D) Sadece 3

15- "Allah, yeryüzünde insanın dışında başka canlılar da yaratmış ancak davranışlarından dolayı insanı sorumlu tutacağını bildirmiştir." Bunun en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Akıl ve irade sahibi olması
b) Ömrünün diğer canlılardan uzun olması
c) Öldükten sonra hayatın devam edecek olması
d) Toplumsal bir varlık olması